

Valbeveiliging

Leerling Matthijs Verzijl volgde het vak 'Dak- en Gevelgroen' als onderdeel van zijn mbo-opleiding bij Aeres Velp.

"Ik vind vooral aanleggen van tuinen leuk, en de aanleg van een daktuin is net wat lastiger dan een tuin op de grond. Maar ik houd wel van een beetje uitdaging.

Binnen het keuzedeel hebben we een daktuin aangelegd op onze school. Dat is nog niet zo makkelijk. Je moet goed plannen hoe je het materiaal ophijst, zorgen dat er geen omstanders onder lopen, en je eigen valbeveiliging organiseren.

We hebben drie soorten vegetatie aangelegd. De eerste was in de vorm van sedumplaggen, een soort matten die je uit kunt rollen. Als tweede sedumplugjes, kleine plantjes die je in het substraat zet. En als derde stekken: knipsel inzaaien van een bestaand sedumdak.

Op school kunnen we de daktuin zien vanuit ons lokaal, dus dat is al leuk. Je kunt zo ook mooi onderzoeken hoeveel onderhoud het nou vraagt en of dat klopt met het onderhoudsplan dat we ook hebben gemaakt.

De sedumplaggen zijn goed aangeslagen, dat hadden we wel verwacht. Maar een beetje tot onze verbazing deed het ingezaaide knipsel het eigenlijk beter dan de plugjes.

De komende tijd ben ik bij het bedrijf waar ik werk vooral bezig met tuinen op de grond, denk ik. Maar in de toekomst zie ik mezelf zeker wel eens daktuinen aanleggen."

"Ik houd wel van een beetje uitdaging"

MET GROENSTUDENTEN HET DAK OP

Groene daken en gevels zijn niet alleen mooi, maar ook heel geschikt voor klimaatadaptatie. Dus er komen er in de toekomst alleen maar meer, en die moeten door gekwalificeerd personeel aangelegd en onderhouden worden. In het KCNL-project 'Dak- en gevelgroen in de 21^e eeuw' ontwikkelden mbo's samen met het bedrijfsleven een keuzedeel dat mbo-leerlingen klaarstoomt voor een groene baan op hoogte.

Bij de opkomst van groendaken in de jaren negentig, bepaalde vooral de schoonheid de keus. Inmiddels weten we dat groene daken – en groene gevels – heel goed de effecten van klimaatverandering kunnen verzachten. Hitte dempen bijvoorbeeld, of 's winters de kou buiten houden. Maar ook water vasthouden, zodat die hoosbui niet ineens het riool in stroomt, maar geleidelijk. Klimaatadaptatie dus.

VRAAG NAAR VAKLUI STIJGT

Met deze nieuwe functie stijgt het belang van groene daken en gevels. En daarmee ook de vraag naar vaklui die ze kunnen aanleggen, zo constateerde Eric Soer, docent groene ruimte bij Aeres MBO Velp. "Zo kwamen we met Wellantcollege Houten tot het initiatief om een keuzedeel dak- en gevelbegroening op te zetten, samen met het bedrijfsleven." De ondersteuning van het KCNL paste als

"Het stagebedrijf was sceptisch maar is nu ook om"

een jas, en zo ontstond het KCNL-project 'Dak- en gevelgroen in de 21^e eeuw'.

Aan de tijd dat Soer zelf in de sector heeft gewerkt, heeft hij warme contacten met dak- en gevelgroenbedrijven overgehouden. Die merken dat de vraag groeit, en werkten graag mee aan de opleiding van gekwalificeerde medewerkers. Soer: "Inmiddels geldt bij nieuwe gebouwen vaak de eis dat water gebufferd moet worden. En in Duitsland is het al zo dat als je een gebouw neerzet, je hetzelfde oppervlak aan groen moet terugbrengen. Met dat soort prikkels komen er in de toekomst steeds meer groene daken en gevels."

VEILIGHEID VOOROP

Om het keuzedeel op te zetten, stelde Soer een klankbordgroep samen van groenbedrijven en leveranciers van dak- en gevelgroensystemen. Gezamenlijk bepaalden ze de inhoud van het keuzedeel. "Je denkt misschien dat dat heel erg over de technische aspecten gaat, zoals beworteling en watervoorziening", vertelt Soer. "Maar de belangrijkste thema's waar we mee begonnen zijn: veiligheid, logistiek en communicatie op de bouwplaats."

Dat is je basis en daarmee wordt meteen duidelijk dat de aanleg van een dak- of geveltuin iets totaal anders is dan een reguliere tuin. Werken op hoogte stelt heel andere eisen aan je werkwijze."

Het keuzedeel voor mbo niveau 3 (vakbekwaam hovenier) en 4 (opzichter/uitvoerder) is inmiddels klaar, en wordt bij Wellantcollege Houten, Aeres MBO Velp inmiddels ook op het Zone.college aangeboden. "Het bestaat uit 240 studie-uren, waarvan 40 uren les, en verder opdrachten en stage of werk. Ook hebben we lessen opgenomen waarmee leerlingen later hun persoonscertificaat dak/gevel kunnen halen bij Groenkeur." Het keuzedeel is vrij beschikbaar voor andere mbo's.

Matthijs Verzijl volgt het vak 'Dak- en gevelgroen'

GROENDAK OP SCHOOL

Dit jaar hebben de eerste twintig leerlingen het keuzedeel gevolgd bij Aeres MBO Velp. Soer: "We hebben met de Stichting Arnhem Klimaatneutraal geprobeerd particulieren te zoeken die door de studenten een daktuin wilden laten aanleggen. Maar na het uitbrengen van de offerte schrokken de huiseigenaren daar toch een beetje van terug. De kosten in verband met de veiligheidseisen zijn namelijk behoorlijk hoog: bij een woning moet er een steiger rond het hele dak. Uiteindelijk hebben we besloten een daktuin op onze eigen school aan te leggen, met drie verschillende vegetatietypen. Bij zo'n groter dak kun je volstaan met een dakrandbeveiliging. Vanuit het leslokaal kijken we erop uit, dat is natuurlijk mooi, nu kunnen we vanuit de klas de vegetatieontwikkeling volgen."

Het banenperspectief is geweldig, merkt Soer. "We hebben een leerling die kan kiezen uit drie gerenommeerde tuinbedrijven. Een andere leerling vertelde dat ze bij haar bedrijf eerst dachten: wat moeten we ermee, we doen nooit groene daken. Maar nu wordt ze binnen haar bedrijf gezien als de specialist groendaken."